

A lap szellemi részére vonatkozó minden költsémeny a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Elsőszámból árak:

Égész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttár postaközlő 50 fillér.

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyilvántartó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A „mare nostro“ és az áruló.

Ábrándos nagy reményekkel keltek át az olaszok az Adrián, erősen bizakodva abba, hogy ott könnyebben érhetik el azokat a sikereket, melyeket tőlük harcossaink páratlan vilétsége az Isonzo partján és az Alpeseben megtagadtak. Igaz, hogy akkor Németország és a monarchia hadseregei még messze voltak. Péter király birodalma még össze nem omlott és Itália hűbérese: Montenegró még nem sejtette, hogy seregeink győzedelmesen meg fogják rohanni. Olaszország biztosaknak érezte albániai birtokait és örült a könnyen szerzett zsákmánynak.

De fordult a kocka. Cetinjét meghódítottuk és Montenegró teljesen összeroppant. Feltartóztathatatlán hatoltak be seregeink Észak-Albániába, keletről meg a hős bolgárok nyomulnak előre Valona felé. És az olasz légvárak szertefoszlanak, mint a szapanbuborékok. Reszkető aggodalom keseríti el az olaszok hódító kedvét. Még kellemetlenebbé tette nekik a helyzetet, hogy Anglia és Franciaország ostromolják Cadornát, hogy segítséget küldjön Szalonikiba. Pedig Cadorna még Olaszország északkeleti határán sem tudja, míg a legcsekélyebb győzelmet sem elérni; szilárdan és eltolhatatlanul áll ott a magyar-osztrák ércfal és az olasz hadsereg százazrei lelik ott sirjukat a meddő küzdelemben.

Késő most már Rómában belátni a mulasztást, hogy nem siettek annak idején Montenegró védelmére és legalább a Lovcsent védték volna meg. Megkíséreljék-e még most Albániát megmenteni. Félrendszerbályokhoz nyultak, néhány divíziót küldtek Albániába, ami nem egyéb ágyutölteléknek, ha arról van szó, hogy Kövess csapatainak ellentárljanak. De hadsereg már nem áll Itália rendelkezésére. S így hátrálni kellett a Durazzo felé közeledő ellenség elől.

Durazzót elfoglaltuk. Durazzo: emlékeztet a háború előtti időkre, bárha ezek az emlékek szinte elmosódtak és idegenszerűeknek tetszenek. Pedig még csak az 1914-ik év tavaszán beh sokat is beszéltek Európászerte Durazzóról. Akkor Esszád pasa díszküldöttséggel járult Neuwiedbe Wied herceg elé, hogy felkínálja neki az önálló Albánia koronáját és március 7-én Wied herceg csakugyan ünnepélyesen bevonult Albániába. Esszád pasa üdvözlő beszédére válaszolva Wied herceg dicsérte az albánok hűségét, mely az ország valamennyi lakosának szent és sérthetetlen és amelyet az egész világ ismer. Ennek a hűségnek azonban nem sok tanujelét látta. Éppen Esszád pasa volt az első, aki megszegte hűségét és két hónappal üdvözlő szónoklata után áruló gyanánt kellett elhagynia az országot. Felkelések, csetepaték és gondok hullámverései megkeserítették a fejedelem durazzói tartózkodását, úgy, hogy a világháború kitörése

előtt neki magának is távoznia kellett az országból, még mielőtt a felkelők bevonultak volna a városba. Ma német tisztektől védelmezve és német katonái élén sokkal jobban érezheti magát, mint akkor az albán nép között, a mely lelkétől távol állt. S ma Wied hercege aligha kívánczik vissza Durazzóba, ahol annyi csalódás érte.

Esszád pasának sem kedvezett és sohasem fog kedvezni a szerencse. Nagyra-vágó tervei nem fognak sikerülni, bárha eszközeiben nem válogatós. Már 1914. április havában Hasszán Riza, Skutari török parancsnokának meggyilkolása után, elárulta ezt a várost Montenegrónak annak a fejében, hogy ez neki albániai uralkodását biztosítsa. A londoni nagykövetség-konferencia azonban Wied Vilmos herceget deszignálta Albánia fejedelmévé, miáltal Esszád pasa számításai meghiúsultak. A soha zavarba nem jutó áruló alázatosságot színlelt az új fejedelemnek, egyidőben pedig szította ellene a tiranai felkelést.

Mikor mint felségserlőt elfogták, esküdött, hogy addig be nem teszi a lábát Albániába, míg a fejedelem ezt neki meg nem engedi. De alig hagyta el a herceg az országot, tüstént ott termelt megint Esszád pasa, hogy az autánt segítségével mégis elérje célját.

De a sors megint ellene fordult. Éppen öt érinti legfájdalmasabban az olaszok visszavonulása Durazzóból. Mert ő volt Durazzó védelmének a lelke. De minthogy a védelem gyengének bizonyult, ismét szökve kellett menekülnie reményei színhelyétől. S ezúttal végleg, mert ármánykodásainak tovább szövéséhez semmi kilátása többé nincs, Esszád pasa el van intézve és ezt senki, még szövetségesei sem fogják sajnálni.

Durazzo elestével még nincs befejezve az albániai hadjárat. Rómában hangoztatják, hogy Valonát minden erővel tartani akarják. Valonából második Szalonikit akarnak csinálni, egy kitérésit kaput, melyen át alkalomadtán meg fogják indítani győzedelmes hadjáratukat. Fog-e sikerülni? Emberi számítás szerint aligha! Durazzót ki kellett üríteni. Valonát is fel fogják adni, mihelyt bolgár és magyar-osztrák csapatok fognak közeledni a városhoz.

Sokkal nagyobb számú csapatokat kellene odaküldeni, hogy sikeres védelemre lehessen számítani. Olaszország még eddig mindig nagyinak bizonyult szavakban és jóslásokban; tetteit nem láttuk. Valonában is össze fognak dölni légvárai. Mi ellenben diadaltól diadalhoz jutunk.

Egy községi jegyző nyugalomba vonulása.

Perlaki járás Muravid községe f. hó 1-én ünnepi köntöst öltött, mert szeretett jegyzője, Babics Gábor, 35 évi küzdelmes munkássága után nyugalomba vonult.

Közpályán szerzett érdemeit hirdetik a községben létesített közhasznú intézmények. Nyugalomba vonulásával félre áll a magyarság egy drávamenti őrszelleme, hogy helyet adjon fiatal, életerős, energikus erőnek ott, hol ő hosszú éveken át védte az igazságot, a jogot, a magyarságot.

Az ünnepély d. e. 10 órakor díszközgyűléssel kezdődött a községháza tágas tanácstermében, melyen a községi képviselő-testület tagjain és előjáróságán kívül megjelentek az összes kartársak, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság képviselőjében Mérő Géza p. ü. titkár, Huszár Pál a perlaki járás h. főszolgabírája, ügyvédek, lelkesek, tanítóktb.

A díszközgyűlést Golub János szentszéki ülnök, muravidi plébános, nyitotta meg horvát nyelven. Megható módon bucsuztatta el a községtől, mit az ünnepelt jó tanácsok közbeszövésével megköszönt. Ezután az ünnepelők a templomba vonultak, mely zsulolásig megtelt a lakosság apraja-nagyjával.

Szeremise után Hajdu Lajos katori főjegyző a járási jegyző egyletnek elnöke keresellen szavakkal, de ritka szónoki erővel üdvözölte a jubilánst s az igazi baráti szeretetnek szívótt fakadó meleg szavai kiretében nyújtotta át kartársainak arcképet tartalmazó díszes és értékes nagy albumot.

Az ünnepelt legnagyobb megindultsággal fejezte ki köszönetét.

Utána Harmat Nándor ligetvári körjegyző terjedelmesebb felolvasás után nyújtja át Dózsa alispán Cinka Panna című művét gyönyörű tekintetben, melyet szerzője »jegyzőné tekintetes Asszonyoknak« felajánlja.

Felolvastattak Zalavármegye alispánjának, pénzügyi igazgatójának, perlaki járásbírójának, perlaki közigazgatóknak, »Muraköz« szerkesztőjének és többeknek üdvözlő levelei.

Az ünnepély. Eisler Károly muravidi vendéglősnél tartott társas ebéddel zárult, mely alkalommal szebbnél szebb felköszöntők hangzottak el.

A jubiláló jegyző a következő levélben bucsuzik Muraköz közönségétől:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A jegyzői állástól való megváltásom, illetve 35 éves szolgálatom után történt nyugalomba vonulásom alkalmából a midőn e vidékről eltávozom, nem mulaszthatom el, hogy azon ismerőseimnek és barátaimnak, kiktől nem volt alkalom személyesen búcsút venni, — ez uton ne mondjak Isten Hozzádot. — Együttal kérem őket, hogy tartásnak meg továbbra is jó emlékeztükben.

Fogadja tek. szerkesztő ur hálás köszönetemet s vagyok

Muravid, 1916. március 2-án.

kiváló tisztelettel

Babics Gábor
volt muravidí jegyző.

Tanítókori ügyek.

A „Muraközi Tanítókör” választmánya f. év március hó 5-én Brauner Lajos körelnök elnöklése alatt ülést tartott, melyen a következő ügyek nyertek elintéztést.

Körelnök mindenekelőtt is az elismerés meleg szavaival emlékezett meg azon muraközi tanítókról, kik a most dúló világháború küzdelmeiben a békés nemzetnívelő munkásság teréről a harc mezejére tértek, hogy férfias bátorsággal, igaz és mély hazaszeretettel áthalva fényesen igazolják mindazon eszméket, melyeknek hűségesei, nevelői voltak a világháború megelőző békés időkben. Majd azok sokszorosan fokozódó munkásságát ecsetelte akik itthon maradtak, hogy a harcban álló kartársakat is pótolni megkísérelhessék.

Az elismerés és a kegyelet igaz szavaival emlékezett meg körelnök Kéri János muracsányi áll., Matuka István ligetvári közs. és Savara Pál jánosfalui áll. tanítók, tanítókori tagokról, kik a harctéren hősi halált haltak. A választmány elnök javaslatára jegyzőkönyvileg a legfőbbintébb elismerésnek adott kifejezést a hősiesen küzdő kartársak iránt egyrészt, másrészt gyászának, mérhetetlen elismerésének és kegyeletének az elesett muraközi kartársakkal szemben.

A részvét őszinte szavaival jelentette be körelnök Kaczin Ignác muraszerdahelyi volt nyug. áll. igazgató-tanítónak, ki a körnek 33. éven át buzgó s a magyar tanügynek lelkes apostola volt, f. év január hó 16-án bekövetkezett elhunytát. A választmány Kaczin Ignác elhunytá feletti részvételenek jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Elnök javaslatára a választmány Menecsey Károly csáktornyai áll. isk. igazgató-tanítót, ki ritka odaadással és szeretettel teljesített az esztendői tanítói működése után mult év szeptember hó 1-én nyugdíjaztatott s akinek a tanítókori életben kifejtett lelkes és elismerést érdemlő munkássága közismert, tb. körelnöknek választotta meg, illetve ily javaslatot határozott a jövőben megtartandó közgyűlés elé terjeszteni.

Körelnök azon jelentése, hogy a második nemzeti H. di kölcsonre a kör készpénzvagyonából 200 K jegyzés történt, tudomásul vételezt és jóváhagyott.

Felhatalmaztatott elnök a tanítókörnek a budapesti F. I. T. H. ban elhelyezett kedvezményes alapítványi helyére, a jövő 1916—17. tanévre vonatkozó pályázati hirdetés közzétételére f. év ápr. hó 15. hatánapig.

A belépés és kilépés folytán beállott tagváltozások bejelentése után a választmány tárgyalta és elfogadta a tanítókör 1916. évi költségelőirányzatát s tudomásul vette pénztárosnak a tanítókör jelenlegi pénztárállapotáról szóló jelentését.

K Ü L Ö N F É L É K .

1916. március 15.

Üdvözöltek ön szép március idusa,
Örömmel üdvözölöm ezt az ünnepet,
Nagy ez a nap, ön mert messze rég időkre
Sok évszázadokra sugár-lynyt vetett.

Nagy ünnep ez nekünk ön én magyar népem
A mi szabadságunk e nap született;
Nemzetünknek féltett dicső ősi jussa,
A népszabadságnak március idusa,
Te vagy szülő anyja, tehát üdv neked.

A hatalmi önkény sárba azt tiporta
Amit egykor Krisztus fennen hirdetett.
Az igaz baromnál rosszabb volt a paraszt,
S néma megadással türt és szenvedett.
Nem volt remény arra, hogy halssamot leljen,
Hogy írt találjon e régi, régi seb, —
De ki la mert volna gondolni rája,
Bölcs Morus Tamásnak az utópiája,
Az sem volt tán ennél elérhetetlenebb.

De há! Vátesek jötték s nagy időt jósoltak,
Elérkezettnek a várva várt napot. —
Egy harmatos enyhe márciusi reggel,
Martinovics sírja koszorút kapott.
Hah Vátesek jöttek... s frankok hazájában
Kilört a mindent tisztító vihar. —
Trónok meginogtak, recsegye, ropogtak
Harc paripákon daliák robotgattak,
Szabadság!... kiálták és felkelt a magyar.

Hatvannyolc éve, hogy a költő ajkáról
Elhangzott a hívó szó, „Talpra magyar”
S megmutatta e nép az egész világnak,
Mire képes akkor, ha egyet akar.
Igaz, Világosnál megakadt a munka;
De a fundamentum márványköve áll;
Eme márványköre építsük meg tehát
Az igaz szabadság felséges templomát,
Hol az utód egykor pihenőt talál.

Üdvözöltek ön szép március idusa,
Rajongva üdvözölöm ezt az ünnepet.
Nagy ez a nap, ön mert messze rég időkre
Sok évszázadokra sugár-lynyt vetett. —
Jőj el tehát népem, az Ur templomába,
A mi szabadságunk e nap született;
Nemzetünknek féltett dicső ősi jussa,
A népszabadságnak március idusa,
Te vagy szülő anyja, tehát üdv neked.

Neusiedler Jenő.

— **Hősi halál.** Antos János muracsányi áll. népiskolai tanító, mint a cs. és kir. 52. gy. ezr. póttartalékosa, az olaszok ellen vívott harcban, Oslaviánál, 1916. január hó 14-én ellenséges golyótlól szíven találva, 33. éves korában hősi halált halt. Özvegye és négy kiskorú árva gyermeke siratja a jó férj és apa elhunytát. A hősi halált halt tanító a helesfai róm. kath. népiskolánál mint kántortanító működött s f. év január hó folyamán nevezetelt ki a muracsányi állami elemi népiskolához rendes tanítónak. Legyen a hősi halált halt tanító nyugalma az idegen földben csendes!

— **Halálozás.** Csáktornya társadalmának egykor igen értékes s mindvégig általánosan tisztelt tagja, Benedikt Ede, hunyt el f. hó 6-án reggel 3 órakor, életének 83-ik évében. Benedikt Ede, mint a város ez idő szerint legrégebbi községi előljárója és pénztárvancsolója, a városi közelében állandóan tevékeny szerepet játszott, az iskolaszéknek is több ízben tagja volt s az izr. hítközség elnökének is választotta meg egy időben. A halottat, kit kiterjedt rokonság sirat, február 7-én d. u. 2 órakor helyezték örök nyugalomra a városi közönség osztatlan részvétele mellett. Nyugodjék békében!

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Fitzkö Mária görhegyi áll. elemi népiskolai tanítónót hasonló minőségben a kisszabadkai áll. népiskolához helyezte át.

— **Adományok.** Löbl Rezső a csáktornyai szegényeknek egy szelek köszönet adományozott, melyért a községi előljáróság köszönetét nyilvánítja. — A helybeli beteg katonák segélyezésére pedig Friedrich Emilia

16. Boterátszky Gyuláné és Steinberger Ferenc 10—10 K-t adakoztak, mely szíves adományokért nyilvános köszönet fejeztetik ki.

— **Az internátus színelőadása.** A lapunkban jelzett internátusi műkedvelői színelőadást március 5. és 6-án a polgári lányiskolában lényes sikerrel megtartották. Az előadások nagy közönséget vonzottak az erre a célra aránylag kicsiny terembe. Az érdeklődés előrelátható volt, mert az előző évek előadásai még élénk emlékezetben voltak, s azért a közönség most is szíves örömet tolongott az előadásokra, hogy az előadásban gyönyörködjék. Bezeredy Margit, az internátus vezetője, ezuttal is érdemes munkát végzett. A precizitás, mellyel a darabokat előadták, az izlés, mely a jelmezek kiállításában megnyilatkozott, ügyes, lelkiismeretes rendezésre vallott. S ezért úgy szereplőknek a pompás játékért s a rendezőnek fáradozásáért sok taps jutott ki. Az előadások 494.50 K tiszta jövedelmet eredményeztek, mely összeg az intenció szerint a drávaszentmihályi temetőben nyugvó hősök síremléke alapítójának gyarapítására fordítatik. A jótékony célra való tekintetből a következő fölülfizetések történtek:

Ifju Morandini Román (Xeipe), Kraschowitz Adolf (Zrínyiivalva) 10—10; Kohn Henriette (Krapina) 9 K; Ehrenreich Nándor (Dékánfalva) 7 K; Besnyák Lajos (Belatin), Franck Albert (Pettau), Gacsár Imre (Somogyaszaló), Lukovnyák Bernát, Pataky Kálmán és Rosenberg Lajos 5—5; Székely Vilmosné, Bokros Marika (Szirács), Kayser Ikszi 4—4; Dorner Alajos (Novabukovica), Grész Ernőné, Rác Lajos (Letenye), Fekete Géza (Lendvarózsavölgy), Beszterczey Gáborné, Szép János (Miksavár), Pethő Jenő, dr. Isoó Viktor, Kováts Emil (Szentrokuspuszta), dr. Viola Vilmosné, özv. Basáné (Letenye) 3—3; Hirschl Ignác (Letenye), Pátkainé, Szabó N. (Perlak), Durkó Margit (Kuria puszta), Imreh Terike (Pördeföld), Vajda Manóné (Letenye), Heinrich Mórné, Pálva Mihályné, özv. Szalmay Józsefné, Hirschsohn Ignác, Radó Pálné (Gyékényes), Nuzsy Stefánia, Veszprémi Gyula (Gutorföld), Isoó Delinke, dr. Kovacsics Ferencné, Prekopa Vilmos (Perlak), özv. Eisler Zsigmondné (Alsódomború), Breiner Adolf (Gyékényes), Sáfra Ferenc, özv. Deutsch Zsigmondné, Pataki Gyuláné, Wlasis Gézáné (Bagonya), Kelemen Sándorné, Kotzig Károlyné, Simon Istvánné (Drávanagyfalva), Hajas Irma, Zrínyi Károly 2—2; Eisler Anna (Budapest), Kristofics Károlyné, Masztnák Józsefné, Benedikt Katinka, Gráner Henrikné, Rosenfeld Izidor, Gálos Irén (Resznek), Neumann Janka, Vogth Albinné, Spiegel Gusztáv (Tárnok), Ács János, Mayer N., Kozlik Irén, Zrínyi Pál, Wrana Gyözné, Weisz Sándorné, Csakathurner N., Böröc István (Gutorföld), Deutsch Ede, Bertin Ágostonné, dr. Bertin Ferencné, Pollák Ilona (Alsódomború), Zrínyi Győző, Vencsiáner Dusi (Zákány), özv. Molnár Elekne, Barta N.-né, Pichla, Strasser József, özv. Molnár Józsefné, Wrana Ilona (Muracsány), Fischer Imre, Mik Margit, Krajnák Jánosné (Zágráb), Gerza Marcel zászlós, Mekovec Ilona, Scheimovics Arthur hadnagy, Fischer Lajos, Herzer József, Gráner Sári, Zakál Henrikné, Feigelstok Ilona, Polyák Milyás, Wollák Rezsőné 1—1 K; N. N. 80 fillér, Rosenberg Blanka 20 fillé. — Az összes bevétel 558 K 50 f, a kiadás pedig 64 K volt.

Főlvétel a Tanítók Házába. A Zalamegyei Általános Tanítótestület kiegészítő részét képező Muraközi Tanítókörnek a budapesti Ferenc József Tanítók Házában Muraközi Tanítókör Mencey Károly alapítvány néven létesített kedvezményes alapítványi helyére az 1916—17. tanévre oly muraközi, esetleg zalamegyei tanítóknak a budapesti tudomány- vagy műegyetem vagy egyéb fő- és szakiskolában tanuló kiváló előmenetelű, példás magaviseletű fiai pályázhatnak, kik egyszersmind a Zalamegyei Általános Tanítótestületnek s az Eötvös-alapnak tagjai. A főlvételre folyamodók a kérvényhez mellékelni tartoznak: születési, tanulmányi és esetleg erkölcsi bizonyítványait. A hiánytalanul felszerelt kérvények az Eötvös-alap (Országos Tanítói Segélyegyesület) elnökségéhez címezve, 1916. évi április hó 15-ig nyújtandók be Brauner Lajos csáktornyai áll. elemi iskolai igazgató-tanító, a Muraközi Tanítókör elnökéhez.

Adományok. A Csáktornyai Izr. Nőegylet által elhelyezett perselyekben, a háborubar megvakult katonák részére újabban begyűlt: özv. Fischer Simonnéál 2220; Földes Mórénéál 3460; Gold Ferencnéál 128; Herzer Izidornénál 237; Kelemen Bélánénál 3; Rosenberg Rezsónénál 3470; Sohr Dénesnéál 35 K. Összesen 133 K 11 fill., amely összeg f. hó 1-én a Pester Lloyd útján rendeltetési helyére juttatott.

Záróra. A belügyminiszter a nyilvános helyek záróórának korlátozásáról rendeletet adott ki. A rendelet szerint a mulatóhelyeket, vendéglőket, kocsákat, bodegákat és kávéházakat nem szabad éjjel után egy óránál tovább nyitva tartani. A záróra kivételesen sem hosszabbítható meg. A rendelet kiadására a belügyminisztert az indította, hogy akadnak egyesek, akik még a rendes idők mértékén is tulmenő és egész éjszakákat betöltő vigadósukkal sértő elmentélbe jutnak a jóérzésű közönségnek a mai időkhez illő viselkedésével. Aki ezeket a rendelkezéseket nem tartja meg, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 K-ig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. A rendelet március 16-án lép életbe.

Vonatbeszűntetés. A Varasd felé ebéd után induló s Varasdról 4 óra felé érkező vonatok egyelőre nem közlekednek.

Állandó mozi. A Rákóczi-utcai állandó mozi előadásainak mai műsora: Mozgó fénykép-hetiszemle az északi és déli frontról; Az eleven ördög (vígját. 4 felv.); A zseni (életkép 2 felv.). Kezdeté d. u. öt és fél és este 8 órakor. A hegyek királya — jön!

A háború. A Verdun ellen indított német offenzíva nagy kavarodást idézett elő a franciáknál. Állandó ellentámadásokkal ellensúlyozni próbálják a németek sikereit, de hiábavaló minden kísérletük. A németek állandóan előnyomulnak s amely állás a kezükbe kerül, arra az erődítési művészet akkora fokát alkalmazzák, mely minden ellenoffenzívát csirájában megfojt. A németek Parmelles mellett, a Forges patak mindkét partján Forges és Regnieville bevételével s Fresznes elfoglalásával nemcsak körülbelül 200 km ellenséges terület birtokába jutottak, de 125 ágyút, 170 géppuskát is zsákmányoltak s vagy 25 ezer franciát, köztük 260 tisztet elloptak. Douaumont mellett a legfényesebb fegyvertény Voux-hoz fűződik, melyet, mint Verdun egyik főerődjét március 8-án, alapos tűzérési előkészítés után

fényes sikerű éjjeli támadással elfoglaltuk. — Egyik érdekes újabb mozzanata a világháborúnak, hogy az antántnak Portugáliában sikerült semlegességéből kimosztítani s a maga táborába terelni. Ennek a kis korrumpált országnak a súlya azonban nem fogja a mérleg serpenyőjét az antánt javára bilenteni!

Városi gyűlés. Csáktornya nagyközönség képviselőtestület március 4-én gyűlést tartott, melyen Kristofics Károly városbíró elnöklété alatt Dénes Béla városi főjegyző előterjesztésére Szalmay József főszolgabíró meleg érzéssel elparentálták s az övezgynek a város közönségének ösztinte részvétet tolmácsolták férje elhunytá alkalmából. — A képviselőtestület elhatározta, hogy a Jókai-utcába nyíló Zöldfa utcában a patak fölé fahidat épít. — A katonai gyakorlóter hasznosbérént a gyakorlóter vételárának törlesztésére fordítja. — Árvízvesztély esetére közszégi előjárónak Sáfrán Károly h. közs. bírót jelölik ki. — Meider Márkné, néhai Schwarz Jakab Rosenberg Lajos, Unger Ferenc, Günsberger Zeigmond és a Csáktornyai Takarékpénztár javára pótdadót törül a képviselőtestület. — Wiesner Sándor bécsi lakos részére a telepítési engedélyt megadja.

Helyesbítés. A Muraköz mult vasárnapi számában a postával kapcsolatos szállításra vonatkozólag közölt Pályázat 2-ik kikezdésének helyes szövege következőleg hangzik: »A postaszállító köteles a csáktornyai posta- és távirahivataltól az 186 km. távolságra fekvő pályaudvarra és vissza, naponként négyszer közlekedő kettős fogatú tárkocsi és naponként egyszer közlekedő egyes fogatú kocsijáratot az igazgatóság által időnként meghatározandó menetrend szerint fenntartani.« Ezzel a mult számunkban hibásan közölt 2-ik kikezdés érvénytelenné vált.

Nincs spárgahiány. Kereskedőinket és mindazokat, akik a spárgahiányt érzik, figyelmeztetjük a Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R-T. pécsi áruosztályának mai számunkban megjelent hirdetésére és ajánljuk a pécsi papírspárga és zsákzsineg beszerzését, mert az a kender fonalat teljesen pótolja s jó, erős és olcsó.

Felvételi pályázat. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urnak 7390. sz. rendelete értelmében az 1916/17 iskolai évre a csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző intézet I. osztályába összesen 35 növendék vétetik fel. A teljes fizetések 40, a feldíjasok 20 K-t fizetnek havonként köztartásdíj címén az intézet pénztárába. A kérvényhez a következő okmányok csatolandók. 1., születési bizonyítvány, 2., iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. értesítő, 3., tisztí orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4., segélykérés esetében hiteles közszégi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról s a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly éptestű és zenei hallással bíró tanulók vétetnek fel, akik 14 életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvétel az intézeti orvos véleményétől s az ének-hallásbeli vizsgálat eredményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter urhoz címzett folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1916. május 31-ig kell a csak-

tornyai m. kir. áll. el. népiskolai tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye felütitelésével. Csáktornyan, 1916. március 9-én, Zrínyi Károly igazgató.

A fémek rekvirálása. Miatlan az országban csak 595 helyen van fémgyűjtő megbízott s az ezeken kívül eső helyeken az a vizsás helyzet állott elő, hogy a fémgyűjtő helyeken kívül a közönség mit sem tud a fémfegyverek önkéntes beszolgáltatásáról és rekvirálásáról, legfőlegb csak annyit, amennyi az újságok hézagos közleményeiben megjelent, a M. Sz. K. Országainak Fémközpontja R. T. az alispánokhoz azzal a kérelemmel fordult, hogy a hatóságok után hassanak oda, hogy azon közszégek lakossága, amelyekben fémbeváltó hely nincsen, alkalmas módon felvilágosítottassék a háztartási fémfegyverek önkéntes beszolgáltatásának jelentőségéről és a be nem szolgáltatás következményeiről Zalavármegye alispánja erre a megkeresésre rendeletet intézett valamennyi főszolgabírósnak, hogy működésük területén az intelligensebb körök bevonásával indítsanak erre teljes mozgalmat az iránt, hogy a nagyközönség háztartási fémfegyvereit önként adja át a fémközpontnak. Az önként felajánlott fémfegyverek készpénzfizetés mellett és magasabb árban fognak bevéltetni, mint a rekvirálási árak.

A rézgálic kiosztása. A földművelési miniszter Zalavármegyének 1600 mm. rézgálicot juttat, melyet az alispán fog szétosztani. A rézgálic kilója 3 K-nál többé nem igen fog kerülni, de megdrágul a szállítási és kezelési költséggel. Csak azok a gazdák kaphatnak rézgálicot, akiknek a vármegye területén szőlőbirtokuk van. A rézgálic aránylagosan kerül szétosztásra. A szőlőterületek nagyságát a községi előjáróságok írják össze. A kimutatás rovatai: 1. a szőlősgazda neve, 2. a szőlősgazda lakhelye, 3 a beültetett szőlő kiterjedése négyzet ölekb, 4. mennyi rézgálic szükséglete van kilogrammokban, 5 a kiosztásra kerülő rézgálicból igényelt mennyiség kilogrammokban, 6. mily összeget fizetett be a megyei gazdasági egyesülethez, 7. mily összeget fizetett be most az előjáróságnál.

Öreg népfelkelők. A bevonult legöregebb népfelkelőknek csak egy igen csekély hányadát fogják frontszolgálatra beosztani. A legtöbbje helyi szolgálatot fog teljesíteni, vagy a hadtápkokhoz kerül, ahol a fegyveresen kiképzett népfelkelőket fogják felváltani, a másik részüket pedig csak fegyveres őrszolgálatra fogják beosztani. Akik régebben katonák voltak, még azokat is alaposan megvizsgálják. A lovaságnál szolgált népfelkelők részben a vonatosztályokhoz, részben a tűzérkekhez kerültek.

Hadifoglyok részére pénzáltalásokat úgy Orosz-, mint Olaszországba méltányos feltételek mellett teljesít a Csáktornyai Takarékpénztár R. T. Csáktornya.

Búcsúszó. Miatlan szolgálat érdekében az itteni kórháztól a laibachi tartalék-kórházhoz helyeztettem át, miután minden ismerősömtől nem búcsúzhattam el, ez úton mondom szívvelyes Isten hozzádat minden jó ismerősömmel, akikkel való személyes érintkezés mindenkorra feledhetetlenné teszi rám nézve a Csáktornyan töltött kellemes napokat. Tartsanak meg ők is szíves emlékeztetőkben. Csáktornya, 1916. március hó 5. én. Dr. Vostar Nándor cs. és kir. ezredorvos.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinara, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poveljivi list za puk
izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplata ova je:
Na celo leto . . . K 10—
Na pol leta 5—
Na četvrt leta 2:50
Pojedini broji koštaju 20 fill.
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Nemški šeregi su pred festungom Verdün zvanim.

Englezi su vu letu 1915. na morju izgubili 675 ladjah. - Na ruskoj i taljanskoj granici je mir zbog velikoga snega. - Vu prošlom letu je rus dva milijuna vojnikov izgubil. - Francuzi su pri Verdün izgubili 30 jezer vojnikov, 115 štukov i 161 mašin-puškah. - Vu Bukovini 130 jezer vojnika su zgubili rusi. - Goreči Durazzó.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) On veliki boj, koj se je vu zadnjem tijeđu meseca februara počel i od kojega smo vre glas dali, je još i vu prošlim tijeđnu trajal, pak i traja još i vezda.

Francuzi, pak englezi su s velikimi silami nazaj hoteli dobiti od njih odzete predfestunge, koji kre Verdüna stojiju, ali nemci nesu jim dali odzeti. Prvih dnevov su francuzi 30 jezer vojnikov, vno go štukov i drugo oružje izgubili. Nemške čete se vezda pripravljaju, da budu francuzom poštene vudarce dali i da budu Verdüna festunga prevzeli.

Da pojma imamo, kakvo je strélanje bilo iz naših i nemških štukov pri Verdünu, čujemo pripovédanje jednoga francuzkoga oficira, koj se je predał nemcom. Ov oficir pripovéda, da je vno go stotin nemških štukov tak strahovito pušcal na nje svoje kuglje, da je čela francuzka vojska drhtala od straha i jeden čeli regiment se je predał nemcom. Marcíuša 3-ga su opet nemci polovili 1000 francuzov i odzeli 6 štukov od njih. Do vezda su francuzi izgubili pri ovih bitkah ober 30 jezer vojnikov, 115 štukov i 164 mašin-puškah.

Englezka je opet počela svoje delo na morju i to s tem, da neče niti amerikans kim i drugih zemljah ladjam dopustiti, da bi one za Nemšku ziveza vozile. Englezka hoče s tem, da vu Nemškoj nebudu kaj za jesti imeli, pak budu morali popustiti i tabor izgubiti. Na to je Nemška svoje podvodne ladje pustila na morje, pak englezke ladje podvrtala. Jedno leto dugo su nemške pod vodom plivajuće ladje 675 neprijateljskih vojničkih ladjah vuništale. Englez je na to izrekel, da bu na svaku svoju trgovačku ladju kanone i vojnike del, koji budu pratili trgovačke ladje i na podvodne ladje strelali. Vezda je nemec na celom svétu obznanił dal, da bude svaku, ne samo vojničku, nego i trgovačku morskú vojničku ladju od 2-ga marcíuša počemši vuništiti dal, na kojoj budu se kanoni, pak vojniki našli. Ovo je vre i učinil, ar su 4-ga c. m.

njegve, pod vodom plivajuće ladje vre četiri ladje prevrtale i vuništale. Englez je vezda vu strahu, ar kaj je on s Nemškom hotel napraviti, to bude sam od nemcov dobil. Tojest nebude imel kaj za jesti, česa je on najviše iz Amerike dobioval.

Niti na ruskom, niti pak na taljanskom bojnem polju nema nikaj novoga. Ako nebi znali, da su taljani vre devet mesecov dugo alduvali svoje najbolje šerege, bez toga da bi kaj dostignuti mogli, a rusi su pak vu mladoletnih bitkah izgubili svoje šerege, koje su kre Bessarabije skupljali, onda bi mislili, da su zbog toga mirni, ar hočeju počekati, kaj budu vu Parizu dokončale neprijateljske vlade. Ar moramo znati, da budu englez, francuz, rus i taljan vu Parizu skupa spravišće držali, gde hočeju dokončati, kak bi nemca i nas mogli najlježe vuništiti i naše orsage izbrisati.

Dok se ovi pripravljaju na ovo spravišće, nemec bije francuze, pak engleze podjednom pri Verdünu, mi pak fige kažemo taljanu, pak rusu, koji bi radi prek granice k nam, ali jih nepustimo.

Vu Durazzou su naši vojnici vno go oružja prisvojili od pobegnutih taljanov. Naši šeregi ideju vezda proti Valloni, koj morskí varaš na južnoj strani Albanije leži.

Rimski otec papa je opet pisal našem herceg-primašu, pak drugim kardinalom, vu kojih pismah je izrazil svoje mnénje o miru.

Na taljanskoj i na ruskoj granici su strahoviti zapuhi, zbog toga nemreju niti od jedne, niti od druge strane vojovati. Snég se niti pri ruskih, niti pak pri taljanskih planinah nebudu tak friško rezatali, da bi se nadjati mogli opet vekše navale. Zbog toga niti nedobivamo znamenite glase iz bojnog polja.

Vu Rumunjskoj je stara kraljica vumrla. Pokopali su ju 5-ga ovoga meseca s velikom paradom. Pokojna kraljica, nije bila mati vezdašnjega rumunjskoga kralja, ar rumunjski kralj, koj je lani vumrl i stara kraljica nesu imeli decu. Stara kraljica je jako dobre duše žena bila i za mir delala.

Vezda se je stopram zeznalo, da su rusi lanjskog leta dva miliuna vojnikov izgubili. Na bojnem polju je vumrlo ober 400 jezer, oranjenih je vumrlo ober 465 jezer rusov. Oranjenih, koji su zivi ostali, je 573 jezer, polovljenih je 476 jezer. Rusi su od onda, gda se je boj počel, do 1-ga januara 1916. leta izgubili 125 jezer i 433 oficirov, med njimi 1775 oberšterov i 277 generalov.

To je strahovito veliki zgubiček, kojega nebudu mogli nadomestiti.

Kak se je počela odlučna bitka vu Montenegro?

Jeden kadet, koj je od početka bil vu Montenegro, ovak je to povédał:

— Više tijeđnov jako smo se pripravili, friške čete su došle, stuke su navozili. Dan, na dan velike taborske ladje su dolazile, na željeznicač nezmero municije vozili. Generali i drugi oficiri hodili su sim, tam, merili su sve su spregledali i opet su odputovali. Na oficirskim stanu ponoći velika svetlost se vidla, podjednoma su tam razprave imali, mape pregledavali i risali. Tak je minul jeden tijeđen za drugim, svaki dan smo čekali, da nekaj se pripetilo bude, čekali smo zapoved, ali néje došla. Več smo tak mislili, da nikaj nebude s našega juriša, od kojega tuliko pripovesti se vertelo med nami.

Minul je Silvester, došlo je novo leto i još nikaj néje se pripetilo. Na Tri Kralje tajno su se počele taborske ladje gibati vu postajališću. Jedna, dvé ođišlo su vun na morje, ali za kratko vréme nazat su došle.

Najvekše stuke poleg Teodo su nastavili, takodjer i pre Radoviću, na putu pak koj na Vermač brég vodi, štuk poleg štuka je stal. Januara sedmoga pri Teodo oglasili su se veliki štuki i pet bombih su spustili. To je bilo zlamenje. Taki zatem peklenjski koncert se je počel. Odzaja, napré, iz boka i od postajališća najedenput svi štuki su počeli ručati. Med bregi strahoviten glas se čul, na okolici dim je nastal. Jedna bomba je išla za drugom. Vu varašu cvengetali

su obloki i s Lovčen brega čele pećine su se doli koturale, kak malo kamenjice.

Vjutro od sedme vure, do osme sto i sto stukov je strélalo na Lovčen bregu stojeći neprijatelj. Vu postajališću pet taborske ladje su stale. Iz ovih ladjah veliki stuki neprestalno su hitali granate na Lovčen breg. Jeden granat za drugim je letel na neprijatelja, koj je med pećinama zašancani bil. To je tak trajalo popoldan do dveje vure. Zapovednik svojemj oficiri na Vermač bregu je stal i odonud je pazil na dalkogled, kaj delaju granati. Bil je zadovolen. Na Lovčen bregu stojeće pozicije jedna za drugom se vuništita, drotnati ploti, koje su montenegrovčani napravili, tak su širom zleteli, kak trešće.

Bile su pećine na mašine složene i to jim je cilj bil, da vu jednim hipu na našu vojničtvu se zrušiju, sad su se na črnogorce skaturale i strahovitno pustolovinu mednjimi napravile. Jarki i jame vu kojih su svakojačke ostre spice bile nastavlene, napunile su se skamenjom. Pešički mirno su mogli naprè iti. Ovaj dan od više stranih su naši pešički naprè vdrl i došli su do prve visine.

Drugi dan, januara osmoga, komaj se malo zorilo, opet se je počel strahoviten ogenj. Ov dan još bolje, kak prvi dan. Od ranoga jutra, do kesnoga večera su strahovitno lalaji stuki. Kak se je kmečiti počelo, vu rukah nam je bil Bjelos, gde su se noru branili črnogorci. S banganetami morali su jih iz svakoga jarka pretirati. Vu više mestih kervave bitke su bile. Med tem toga prèk Solarne su došle druge naše cete i takodjer iz više jarkov su pretirale neprijatelja. Od Cattaro takodjer se je počela sturma, na ovim putu su montenegrovčani najviše mašin-puških imali nastavlene. Od početka ovd i črnogorci imali naj jakše pozicije.

Ali sad su već svi jarki zakopani bili i svi šanci sporušeni tak, da su črnogorci s jednoga jarka ravno tak plašivo morali vun pobeći, kak i zdrugoga. Devetoga januara na večer put proti Cetinje je našim bil vu rukah i tam su stali pred glavnim vrhom Lovčena.

Desetoga vjutro opet je nekaj nevarnoga čekalo neprijatelja. Dve ladje vun su odišle iz postajališća i pred Budnom su postale, za hrbet su došle neprijatelju i odonud su strahoviten ogenj spuščale. Nato spotral se je neprijatelj i pobègel je iz glavnoga vrha. Ravno je poldan bilo, kad je na s nežnatim i kervavim bregu rezvila se magjarska zastava.

Popovo polje.

Popovo polje takodjer je špilalo vu svètnim boju, jerbo črnogorci su najviše s bog toga vojuvali. Popovo polje je jedna čudnovita graba, tojest jezero. Čudnovita je s bog toga, jerbo marciusa meseca navèk znikne voda, oktobra pak se nazat napuni. Voda negdi iz bregov dojde, ali to za vezda nišci nezna odkud. Jedenput samo dohrami voda i čelo okolicu oblje. Točno navèk marciusa znikne i oktobra meseca nazat dojde. Kad odide voda, iz okolice dojdeju stanovniki i lèpo mirno zasèjaju čelo grabu, na celim Balkanu je ovu mesto najplodneše, dvaput žnjeju ovd i na leto. Na Popovim polju naj izvrstneša pšenica i najbolši duhan raste. Hize su takodjer na

ovim mestu, čele občine su iz kamena zaidane. Od marciusa, do oktobra ovd i stajuje narod. Kad jedenput oktobra meseca čujejo se zvoni iz Hutovo i Vabac občinah i zlamenujeju, tojest naglas daju narodu, da ide voda, na kola skladneju svoje siromaštvu i odideju med bregu. Za par danov više metrov gliboku stoji voda na ovi okolici. Naj čudnoviteše pak je to, da graba napuni se zribami i to s najfinešemi i najbolšemi. Narod tak veli, koj ove ribe je, čuda dece ima. Pak izbilja na ovi okolici tuliko je dece, da je začuditi. Hodili su već po ovi okolici svakojački znanci, ali niti jeden nèju mogel pozvediti, kam odide i odkud dojde ova voda, k tomu pak odkud dojdeju vu vodu ribe.

— Montenegrovčanom već jako zdavnja boli zub na ovu okolicu. Sad, kad se je započel strahoviten svètni boj, Nikita je stèm vabil vu boj naroda, da sad zasegurno budo zadobili Popovo polje. Siromašen narod, kojemo niti krumpir ne zraste vu orsagu, veselo je išel vu boj, da zadobi Popovo polje, koje jedenput suho mesto, jedenput pak voda. Ima pak Popovo polje ribe i zvèri, pšenicu, hrž i duhana. Popovo polje je vlekle črnogorce na bojno polje.

Za Popovo polje na hiljada črnogorca je žalostno smrt podneslo, pak itak nè su mogli ga zadobiti, vezda pak ga već nigdar nebudo.

Samo naši oficiri se srdiju na Popovo polje, jerbo nigdar neznaju ali bi marinere poslali na lice mesta ili pak težake, da pute delaju. Neznaju ili bi na puntoni išli prèk ili bi mosta napravili.

Tak čudnovalo mesto je Popovo polje!

Pësma od jednoga vojnika.

Poslušajte ljudi,
Dragi kršćeniki,
Kak sem se spričaval
Na toj skradnoj vuri.

S imenom i conom
Horvát Balaz zvanj,
Na Čakovskim groblju
On je pokopani.

Milost božja ga je
Na to obsudila,
Ta črna zemljica
Da ga je pokrila.

Vezdaj se spričavam
Žena draga moja,
Od moje mladosti
V srcu zasadjena.

Dečica vi mala,
Kak ste mi ostala,
Nigdar više nate
Svoga otca mela.

Sestrice povoljne
Bogom mi ostante!
Svaki iz dečicom
Za me Boga molte.

Vratišinski fari
Tužno su zvonili,
Gda su iz špitala
Mene vun nosili,

O ovimi se rečmi
Pšemica zapira,
Da bi nam dal Božek
Na zemljici mira!

Sprevoda sam imel
Z Čakovskoga grada,
Tužno se plakala
Moja mila draga.

Križe i težkoče
Moral sam podnesti,
Vu srbskoj zemljici
Svoje zdravje stajti.

Odnut me dpeljali
V čakovske špitale,
Tam sam se dočekal
Svoje vure skradje.

S Bogom mi ostante
Dečica i žena,
S imenom iz conom
Debelecz Jalža zvana.

Nebudem vas više
Nigdar ja pregrinjaj,
Dečicu i ženu
Nebudem vuzavalj!

Ja vam nemrem više
Tu na pomoć biti,
Ar vu hladnim grobu
Moram počivati.

Daj mu mir i pokoj
Vu črnoj zemljici
Veselje živjati
Vu nebeski diki!

Muraszentkereszt.

Zadravec Joža.

Svakojačke novosti.

Vu Bukovini 130 jezer vojnika su zgubili rusi. Vu Sentpètervaru sad su službeni izkaz dali vun, kuliko vojnika su zgubili rusi od onoga vremena, kad su proti Cernovicu počeli vdirati. Najedenput psemnajst takvih izkazov su dali vun iz kojih vidimo, da strahovitnoga zgubička su imeli. Zgubili pak su samo jezerotristotidesetidevet oficirov. Zadnjo vrème na jeden oficir je sto prostih mrtvih došlo, poleg toga skorom točno moremo preračunati, da rusi zadnjo vrème stotideset vojnikov su slduvali za Cernovic, ali zabada, jerbo ravno niti jeden meter su nè mogli bliže dojt, kak su od početka stali. Ovaj broj je puno vekši, kak je naše soldačko zapovedništvo mislilo i nam prejavilo.

Dugo bude trajal boj, veli Kuropatkin. Ovu ime poznamo još od japanskoga boja, kad je Kuropatkin ruski general strahovitno bitku zgubil pri Mukdeno proti japancom. Sad je car opet na Kuropatkina hitil oku i poslaj ga je na severno bojno polje za vodju. Vu jedne Pariske novine sledeći članak je spisaj Kuropatkin:

— Dugo trajuci boj, barem nam je na veliko škodu i strahovitna nevala je po orsagu, nebude nas preplašil. Ruski orsag puno leži zderzi jeden dugo trajuci boj, kak šteri kud drugi orsag. Mi sad sami delamo municiju, dosta naroda imamo, takodjer i stroška. Ruski narod čudnovito se je preobrnul pod bojom. Ruski muž jako je sterpliv i ne pozna, kaj je strah. Ako ga dobro zvezbaju, izvrsten soldat je. Denes već vnožina dobro zvezbanih oficirov i pod oficirov imamo, koji opet druge moraju zvezbati. Mi nebudemo decu poslali na bojno polje, kak francuzi.

Nemci pred Verdünom. Iz zapadnoga bojnoga polja službeno javiju nemci:

— Nekoji dan neprijatelj miren je bil, sad je opet počel vdirati, da nazat prevzeme one pozicije, koje smo zadobili. Februara zadnje dane od Maas vode na ishod dvèstotpetdeset kvadrat kilometrov veliki falat, smo zadobili, dakle petput tak veliki falat, kak je neprijatelj vu jesenski offenzivi zadobil. Još važneše je to, da Verdüna dvè tretje strani od Maas vode na dešnoj strani stoji i to je sad nemcom vu rukah. Sad je samo od toga reč, da ovd i se zakopamo i dobre šance napravimo.

— Kad smo februara 25 ga zavzeli Douaumont festunga, onda je ravno tak zvanoga sela jedna stran neprijatelju ostala i poleg toga su pariske novine pisale, da Douaumont je još njihov, pollam pak su već i od toga pisali, da su festunga od tri strani obkolili. Ali to sve neje bilo istina, jerbo marciusa 4-ga i čelo selo smo mi zadobili, barem izbilja francuzi jako vitežki su se branili vu takvih pozicijah i dekungov koje iz stukov nè smo mogli strèlati, dakle niti nè smo je mogli porušiti.

Svaka hiža dobro napravleni festung je bila, nemci su zato itak ove sve teškoče preobladali. Več kak jezero francuzov smo zarobili i sest zmehkih stukov smo zaplienili, to pak zlamenuje, da se je neprijatelj ovd i dobro prepravil i dobro se je branil.

Veliki uspjeh je to nemškoga serega. Francuzi sad na više mesti štuke skupljaju i strahoviten ogenj spuščaju na naše de-

kunge, koje nemoreju sporušiti tak, kak smo mi neprijateljske.

Francuzi su od toga strahu, da na celim frontu počmno offenzivu i to s najveškom močjom pri Verdüno.

Ruska ekspedicija vu Malo-Ažiju. Romanške novine pišeju, da na bessarabinskim frontu veliko gibanje se vidi med ruskami četami. Počeli su rusi čete skupljati i jedno veliko ekspediciju hočeju vu Malo-Ažiju poslati. Rusi su već pred mesec danom počeli čete skup spravljati, koje po Črnim morju ruska flotta bude vu Malo-Ažiju spravila. Ali kak se rusi k tomu pripravljaju, iz toga tuliko vidimo, da rusi jedno veliko ekspediciju hočeju poslati. Glas je došel, da pre Trapezunto već su velikoga šerega na brěg spravili.

Drugi glasi opet tak povědaju, da svrha toga skupljaju rusi vu Bessarabiji velike šerege, da vu Bukovinu vdereju.

Naši je segurno pripravno budo čekali i ako rusi još imaju zvešesega nekojo stojezer ljudstva, samo je najpošleju na magjarske honvėde.

Kuliko bojnih siročah imamo?

Vu celim boju najzalostneše je to, da vno-go dece je zgubilo svojega otca, sad su ovu siroču prebrojili po celim orsagu. Decembra 31-ga tridaset i šestjezer tristosedemdeset i devet bojnoga siročta su našli vu Magjarskim orsagu. Razmi se, da vu ovaj broj nespadaju austrijska siročta. Najveksa stran poprilički tridesetčetiri jezero takve dece je pri materi ostalo. Druga pak pri rodbini ili pri dobrodušni gospodari se zděravaju. Takodjer vu ov broj ne spadaju ona deca, od kojih neznaju, ali jim je otec slavno smrt podnesel na bojnem polju. Ovu siroču sad budo popisali po celim orsagu. Odsnut-rašnjih poslov minister svim popilskim sudom jedno odredbu je poslal, vu koji opomina popilske sude, da s celom močjom se trsitii moraju, da siročta niti vu jedni varmegjiiii nebudo stradala.

Taborska pošta. Dajemo naznanje našim čitateljom, da sad su ove taborske pošte zaprte, tojest neje moć: pake pošilati: 9, 16, 34, 45, 46, 49, 95, 99, 103, 140, 151, 168, 170, 187, 190, 210, 211, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 260, 261, 264, 265, 266, 300, 307, 308, 315, 316, 317, 319, 331, 336, 337, 338, 339, i 341.

Takodjer neje moći paka poslati niti onim, koji prvi II nemškim šeregom služuju, tojest k ovomu šeregu su talani.

Pri Saloniki već ne čekaju bitku. Iz Grčkoga došli su glasi, da one englezke i francuzke čete, koje su vu Saloniki, premenili budo. Po priliki francuzi poleg strahovitno nemške offenzive svoje čete iz Grčkoga dimo budo odvozili. Tuliko već znamo, da iz Toulona i Marseille više praznih paroladjih je došlo vu Saloniki i tam sad čekaju. Grčki političari sami tak misliju, da antant je već previdel, da na Balkanu je zgubil igru i da više tam nema kaj iskati. Poleg toga vu Grčkim su osvedočeni, da Grčka zemlja nebude bojno polje. Stanovniki puno mirneši su, kak su do vezda bili i vnogi koji su ostavili svoje rodjeno mesto, nazat su došli i nazat su se nastanili.

Englezi i francuzi čisto drugać su se počeli sponašati prama grkom i sad bi tak radi se pred njimi kazati, kak da bi najbolsi gosti bili. Vu Sofiji diplomatuši takod-

jer tak veliju, da antant na Balkanu sam nikud, nikam nemore. Svrha toga su tak silili grke i romane, naj jim napomođeju, ali kad su previdli, da proti sebi je budo sběsili, čisto su se pobolšali i čisto drugać se sponašaju. To opet grkom moremo zahvaliti, koji su se zagrozili antantu, ako još čete budo do vazali vu Saloniki, s oružjem budo to preprćili. Jednostavno pak je grčki korman tak odgovoril antantu, da s Bulgarijom vu najbolsim prijateljstvu hoče živeti.

Po Lembergu rusi su zosebni mir zahtěvali. Sad već čisto očeveštno znamu, kad su naši i nemški šeregi Lemberga nazat zadobili i ruse s Galicije vun pretirali. Maklakov i Seseglovitov bivši ruski ministri prošnju su poslali vu jednim zapisniku, vu kojem zahtěvaju i opominaju cara, da odmah naj s Nemškom i Austria-Magjarskom zosebni mir napravi.

Car i nekoji oficiri steli su tak napraviti, ali onda je još Nikolajevič bil prvi zapovednik vu Rusiji i on je od toga niti cuti nikaj ně stel.

Nemško kolo oko Verdüna. Tagesanseiger zürichske novine pišeju, da nemški štuki čisto blizu su došli Verdün festunga, kojega su na trifertale nemci tak obkolili, da francuzi od ovoga kralja čisto su zaprti. Sad samo od južne strani imaju lufta ali opet samo tak, ako nemci iz velikih štukov na ovim kraju ležeće pute i željeznica nebudo strělali.

Ako pak se to pripeti, da nemci tak blizu dojdeju ovih putov i mogli je budo pod ognjom držati, onda francuzi nebudo mogli iz festunga vun dojtii. Razmi se, da vu Parišu opet je veliki panik, jerbo Verdün je ključ glavnoga varaša. Ako Verdün propadne, opet bliže budemo mirá, kojega već čeli svět tak teško čeka.

Strahovitno strělanje oko Verdüna.

Nigdar za ovoga světa, niti vu jednim boju su ně tuliko municije ponucali, kak sad pri Verdüno. Takvoga vihra niti takvo tučo ništi neje videl s granatov, kak oni vidiju, koji su pri Verdüno. Zemlja podjednoma tak se stěple, kak da je potres.

Sve novine jednako pišeju, da nemci čisto su odućili, da pri Verdüno budo spotrli francuze i nebudo predi odvinuli doklam varaša i sve festunge koji varaša braniju, vu ruke nedobili. Francuzi već računajo nato. Nemci s redovitom bitkum hočeju Verdüna zadobiti.

Iz Pariša javiju, da nemci vu zadnjih bitkah do vezda nepoznane kuglje i šrapnelle hasnujeju. Francuzke novine pišeju, da nemški šrapneli, koje ovdii strělaju na varaš, kad se sprožiju, veliko svetlost daju, čela okolica je vu jedni svetlosti.

Humber francuzki senator piše, da nemci orijaški posel zveršavaju pri Verdüno. Prepoznata, da nemci još dugo nebude vpešali, barem englezke novine smirom stěm batriviju francuze. Nemški generali vnogo su se vu ovim boju navćili i neje istina, da bi tak ljudstvo na mesaro pošilali, kak rusi. Municije pak s mirom tuliko imaju, kak da nebi već osemnajst mesecov boja tirali. Drugo pak je to, piše Humbert, navěk si takvo mesto zebereju, gde se najleži gibleju.

Sad su si ravno Verdüna zebrali, gde najveše željeznic imaju, francuzi pak poleg Maas vode teško se gibleju. Humbert nazadnje prepoznata, da nemški štuki su puno jakši od francuzkih i da su francuzki štuki niti spodoba ně nemških.

Gallieni minister lagal je onda, kad je vu saboru ablegatom to rekel, da Douaumont festung je nikaj drugo ně, kak hitvalne stare stěne, da bi to istina bila, onda nemci nebi bili na ove hitvalne stěne na hiljada zmehkih granatov ponucali. Ponucali pak su je zato, jerbo čeli festung je s najfinešega ccela i betona bil napravleni i nemci su veliki posel imeli, doklam su ga širom rezstrělali. Douaumont je jeden najvešni festung bil, koj je Verdüna branil.

Od Verdüna na sever i ishod poprilički skorom mir, ali stěm bolje se vija strahovita bitka od Maas vode na levoj strani. Sad strahovitno bombarděraju Cote de Oic festunga. Zadobili pak su opet nanovoma nemci dvě važne pozicije: Forges selo i 265 brojni brežuljek. Verduna iz Australije i Kanade dovožene čete braniju. Iz Clermont varaša, koj od Verdüna na zapad stoji, već su ga francuzi spraznili, svi stanovniki morali su varaša ostaviti.

Vu jedni bitki nemci su Driant ezredeša s celom trupom vlovili. Ezredeš je ravno s dvema bataljoni nazat stel od nemcov zeti zgublene jarke, kad su ga nemci pomalem obkolili. Driant ezredeš na pet čopore je rezdelili svoje ljudi, kad se je nazat moral obrnuti. Zadnjim čoporom je sam ezredeš ostal i branil je jednoga puta, po kojem su francuzi retirěratii morali. Ovoga čopora su nemci obkolili i sve su je polovili s ezredešom skup.

Vu Bulgariji osvedočeni su, da Verdün propal bude i to važna stvar bude vu celim světnim boju. Nemci su izvanredno pripravili offenzivu i stěm hitro hočeju na zapadnim bojnem polju zveršiti. Kad Verdün propadne, nemci odmah proti Parišu budo poslali šerege i stěm se vu Saloniki zaključii čela komedija, jerbo francuzi sve čete koje budo gde samo zmogli, dimo povezeju, da braniju glavnoga varaša. Ako nemci predereju francuzko liniju pri Verdüno, onda je već ně moći zastaviti i Paris s Verdünom skup prepadne. Na ovaj način francuzi presiljeni budo zosebni mir sklopiti sa nemci. Lehko se i to pripeti, ako nemci odlučno zbijeju francuze pri Verdüno, velike bune budo nastale vu Francuzkoj zemlji i stěm opet bliže dojdemo do mira.

Jeden amerikanski novinar ovak je povědal bombardiranje Verdüna:

— Vnedelju jutro su počeli nemci bombardirati kolodvora i verdünskoga mosta. Sam Verdün je čisto mrtev, niti cevila, niti soldata neje po vulicah videti. Samo nekoji žandar i vatrogasci su ostali vu varašu. Žandari svrha toga, da paziju na zaprte palače i hiže, vatrogasci pak zato, da taki su kredo, ako jeden granat vu varaš doleti i tam ognja zrokuje. Vu varašu su još do vezda ně veliki kvar napravili nemški granati, ali zato su i tam nekaj porušili kak, je naprimer poposki seminarium i dvě cirkve.

Amerikanski novinar bil je i na Maas brežuljkii. Spisal je strahovitno nemško bombardiranje. Piše, da pri Maas vodi s obdeva krajov strahovitno dělaju štuki, nemški ravno tak, kak i francuzki. Na takvim falatu, koj je jezero metrov dugi i šeststo

metrov široki osemdeset jezer granatov je opalo doli. Na ovim mestu, niši živ je nê ostal, i sve je spodrto i sporušeno. Vnogi granat nêje se sprožil. Francuzki mjerniki i oficiri tak računaju, da nemci pri Verdüno četiri—pet milijun granatov su spustili. Razloga je samo to med jensenskom francuzkom offenzivom i med nemskom, da onda su francuzi tak strêlali na nemške pozicije, kak sad nemci na francuzke.

Tak se vidi da nemci nečeju dužni ostati i pokazati hočeju francuzom, da i oni moreju i znaju strêlati, ako hočeju i ako je potrebno.

Francuzi su povedali ovomu novinaru, da nemci pri Verdüno osemdeset jezer ljudstva su zgubili, ali što pozna nemsko komandu i nemške oficire, koji navêk braniju svoje vojnike, on to nebude veruval. Istina, da francuzi su vu jednim mestu tak guste mrtve imali, da su mrtvi stojeći ostali, jedan kre drugoga.

Cievric ezredeš piše, da nemci bez pameti strêlaju i tak ručiju štuki, da se cêle dane nê moči spominati, jerbo jedan drugoga nikaj ne čuje. Poprihki skorom točno je moči zračunati, da nemci svako vuru dvajstipet jezer zmečkih granatov spustiju na festung. Dakle pravo ima Sarraill general da neče se genuti vu Saloniki, jerbo ako bi i on moral tak strêlati, jedan tijeđen su municiju bi potrošil, s francuzkoga pak nebi mogli mu tak hitro namestiti municiju.

Poleg toga svaki da je više onih, koji saloničku ekspediciju za bedastoču derdiju.

Francuzki soldati su hrabri i hočeju za domovinu terpeti i vumrêti, ali Verdüna proti necom nebudo mogli dugo držati s Verdünom cêla Francuzka jako vu kritičen položaj dojde.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižarici. Ciena: kuvert—2 lll. — taborska karta — 1 lll.

KAJ JE NOVOGA ?

Spričavanje starih i mladih regrutov.

Primem pero v ruke, Listeka napišem, S levom rukom svojom Oči si obrišem.	Neje mogel znati, Na koga red dojde, Stavi mile svoje, Pak vu tabor pojde.
Počnem premissljavat Ovu velku žalost, Koja nam je došla I odnesla radost.	Zeli budu na se Puškice, sabljice, Skim budu vojvali, I vubili ruse.
Vnoga mila majka Sinka odhranila, I s velikim trudom Gori odpravila.	Ženice ljublene Molite se Bogu, Da nam on pomore, Da svi dimo dojdju.
Vu našem Čakovcu Mašina zafučne, Vnoga mila majka Sineka si kušne.	Ako me poruši Ta ruska sabljica, Onda me pokrije Crna zemljičica.
Ideš sinek, ideš V lepim mladim letu, Branit domovinu Po širokim svetu	Ta črna zemljica, Mila mati moja, Koja vre pokriva Vnogoga vojaka.
Zapoved nam dana Od svetloga kralja, Do petdeset leta Vu boj iti mora.	Ženica ljublena Ja se ti spričavam, Do mojega groba Tebi ruku davlem.

O ljubleni Bože!
Ti nam pomođ budi!
I z našega doma —
Lêpo nas sprevodi!

Felsővidafalva. Vinczetics Agata.

— **Goreči Durazzó.** Varaš je još i februara 29-ga vu plamnu bil, denes je cisto porušeni. Kak rimska provincija je najveksi bil. Onda je Dyrhacium se zval i glavni varaš je bil Epirisa. Za onu vrême tak je objačeni bil, da ga je neprijatelj nê mogel prevzeti, naprimer C'cero dvaput je jurisal nanjega i obedvaput je jako bit bil. Potlam je bulgarcom došel vu ruke. Vu XIII. stotini Albania i Thessalia je sim spadala. Zatem Venecia je zadobila Durazzó varaša. 1501-ga leta turčini su ga zadobili i oni su ga imali do konca balkanskoga boja, kad su ga zgubili i nastala je zosebna Albania.

Durazzó je denes jedna ruševina. Vu novim varašu sveskupa petdeset jezer stanovnika je, s veksinom turčini i albanci. Talijani kad su varaša ostavili morali, vužgali su ga i sve je zgorelo. Sve je vu plamnu bilo, kad su naši vu varaš ulazili. Vu lice su mrtve, jerbo stanovnici su još pred jurišom ostavili varaša. Denes samo naše i bulgarske soldate je videti vu varašu.

Dvêstoceterdeset metrov dugoga mosta talijani su vu zrak spustili, ali naši kad su vu varaš došli, odmah su ga počeli popravalati. Vu veksih varašov veliko veselje je bilo, kad je glas došel, da smo Durazzó zadobili.

Razmi se, da talijanom to nêje nave-selje bilo.

— **Samo sedemdeset jezer srba je na Korfu otoku.** Rječ novine pišeju, da nêje to istina kak je Wesznić srbski poslanik vu Parisu režglasil, da na Korfu otoku stočeterdeset jezer ili pak još više srba leži. Ruske novine same pišeju, da na Korfu otoku nemore više kak sedemdeset jezer srbskoga vojnika biti i ovi su vu takvim položaju, da još dugo vremena jim nebudo mogli hasna zeti. Vnogo je betežnih, svi su na polgoli, oružje pak skorom nikakvo nêmaju, najmre pak nêmaju niti jednoga štuka.

— **Bojiju se talijani.** Popolo talijanske novine pišeju, da senusienci proti englezom su samo tri jezero vojnika poslali, s vun ovih pak još prêk deset jezer vojnika imaju vu rezervi. Vnogo štukov i jako čuda mašin-puških imaju. Talijani su straho, da ove čete vu Kirenajku budo vdrle i proti talijanom budo harcuvale.

— **Prodirujuća,** ugodna i boli ublažujuća su trenja pleći sa Fellerovim jakim »Elza fluidom.« Vanredno ugodan osječaj nas podilazi kada se tareme sa »Elza fluidom« a boli nas ostavljaju i topla krv stane hrlo teći našim žilama kroz bolna mjesta. »Elza fluid« nê da se s nikojim sredstvom nadomjestiti. 12 boca šalje franko za 6 kruna svuda Ljekarnik E. V. Feller, Stubica centrala br. 124 (Hrvatska). Mnogobrojna zlatna odlikovanja i liječničkih preporuka. - Isto tako i tjerajuće »Elza pilule« 6 kutija stoji franko K 4. 40. (eu)

— **Talijani pobjegli su iz Durazzó.** Kad su ostrak i magjarske čete ulazile vu varaš, odmah stalno su se tam nastala.

nile. Varaš je gorel, ali naši su itak tuliko potišili ognja, da su mogli obraniti strahovitno vngog stroška i municije kaj su talijani vu varašu ostavili. Talijani tak pišeju, da su lêpo vu redo ostavili varaša, ali vidi se nasvem, da su bez svakoga reda vun pobjegli. Panik je nastal med talijani, kad su naši morsko postajalište počeli strêlati, drugac nebi bili tuliko municije, stroška i dvajstipet novih štukov bili ostavili našim četam. Talijanska flotta nikaj je nê mogla na pomoć biti od morja. Istina, da je flotta silno bombarderala Durazzó varaša, ali kad su naši nuter ulazili, postala je strêlati i odišla je.

Tridesetpet jezer talijana je branilo Durazzó. Francuzi i englezi, kad su vidli, da su talijani vu veliki stiski. Zmeške štuke su poslali iz Korfu otoka vu Durazzó, talijanom napomoć. Vu varašu i okolici tridesetpet jezer talijana je branilo svoje naprê napravlene pozicije. Kak se čuje Essad basa takodjer je dvajsti jezer vojnika poslal vu Durazzó talijanom napomoć. Kak se vidi, to sve je zabadao bilo.

Boj s Portugalijom. Od početka boja više nemskih ladjih je za ostelo vu neutralnih morskih postajališčah. Tak su zaostale i vu Portugaliji najmre pak vu Lissabonu glavnim varašu. Medjunarodski zakon to zahtêva, da takve ladje niši nesme bantuvati, ali opet zapovêdano je, da ladje koje pomoć iščeju vu neutralnih postajališčah, nesmeju tak dugo svoje mesto ostaviti, doklam boj traja.

Portugalija na englezko zapoved postavila je nemška ladja, kad je to nemski korman počul, odmah je zahtêval od portugalskoga kormana, naj ladjam mir da, tam gde su. Portugalila nêje stela to prevolit. Nemski korman nêma se čas dugo igrati, poslal je ultimatom vu kojem oštro zahtêva od Portugalije, da odmah vun da ladje. Samo četerdesetosem vur je pustil na premisslavanje. Pokendob pak je za ovu vrême nê povolen odgovor došel vu Berlin, korman je odmah portugalskomu poslaniku putnicu dal i odposlal ga je, svojega pak je iz Lissabona nazat pozval. Diplomatski savez stêm se je pretrgel med Portugalijom i med Nemskom.

— **Penez pošiljati zarobljenikom u** Rusiju i v Italiju prime za fal cênu, Csáktornyai Takarékpénztár R. T. Csáktornya.

— **Pri Verdünu peklenjski je ogenj.** Talijanske novine pišeju, da nemci na desno stran Maas vode i Champneuville obćine na ishod na cêlim frontu štuki su strêlali francuzke pozicije. Deset kilometrov dugi liniji nê ga jeden falaček zemlje kam nebi bili nemski granati cureli i ravno poleg toga malo francuzov su zarobili. Nê ga na svêto takvoga soldata, koj bi ov peklenjski ogenj zderžati mogel. Koj je nê mrtev ostal ili pležerani bil, on je od velikoga šuma i od slapâ obnorel. Doklam su francuzi k pameti došli i doklam bi oni zmečkami štuki bili počeli strêlati, nemci su jim već štuke i pozicije širom rezstrêlali. Na to su pešički na sturmu išli i francuze iz prve linije na drugo su pretirali.

Nemci sami tak pišeju, da sve kaj su dovezda zadobili samo zmečkim štukom moreju zahvaliti. Takve štuke niši nêma. Vu dojdjećem boju mali štuki već nikaj

nehudo vrédni, kak su skorom niti vesda več né.

Pésma tugujuče žene.

Hvaljen budi Jezus
Kristuš i Marijal
Ja vu simljen v ruke
Pero i papira.
I počnem pisati
Ovu pésem tužnu,
Ar nam je živet
Žalostno na svétu.
Devet sto šestnajsto
Leto nam se piše,
Da se svako drévece
Od korenca niše.
Taki bu dvě letah
Kak se tabor počel.
Išče nezna nišče,
Gda se bu dokončal.
Jedini Bog dragi
To sve more znati,
Da to sve prestane,
On to more dati.
Samo bratja mila
Ufajmo se v Boga,
On zapustit neće
Na sveta nikoga.
Dvajsti devetoga
Marcijusa meseca,
Kad je žalost došla
Do mojega srca.
Nisam to mislila,
Kaj to moglo biti,
Kaj smo se morali
Tak širom reziti.
Navék mi je rekel,
Da on ne tak dalko,
Da bu on na straži
Blíže v kakvom jarku.
Ali da su drugač
Drugi odredili,
Pak su je sve odmah
V Srbiju poslali.
Prvoga aprila
Glasa sam dobila,
Naj idem v Kanizu
Kaj bum ga bar vidla.
I ja sam se tužna
Z doma odpravila,
V Kraljevci sam gori
Na pašinu sela.
Ne sam bila sama
Bilo nas ga više,
Ke smo se pejalje
Doli do Kanize.
Tam smo se mi skupa
Onda spominale,
Kak su jako dalko
Honvedske kasarne.
Več su nam svi bili
Vu novi opravi,
I smrtne cedule
Svi su sfasuvali.
Bile su dvě vure,
Gda smo mi tam došle,
Nje smo siromake
Jako gladne našle.
Išče onda tužni
Nikaj nesu jeli,
Niti nikam z grunta
Ili nesu smeli.
Štelo mi je srce
Od plača počiti,
Kad sam je gledala
Ondi haptak stati.

S ovim naj se hvali
Otec Bog nebeski,
Sin njegov jedini
Jezus nazarenski.

Kad je tužen zeznal,
Kaj ja njega čekam,
Dobežal i ovak
Rekel mi je potlam:
»Predi bi se tužen
Nadjal svoje smrti,
Nego kaj bi tebe
Videl denes ovdí.«
A ja pak od plača
Sva sam odnemogla,
Niti jednu réčku
Reči sam ne mogla.

Onda mi je rekel:
»Ihodi nekam pemo
Vu nešteru krčmu,
Kaj se bar najemo.«

Kak bi bila mogla
Tužna v zube deti,
Ako sam se smela
Njega pogledati.

Navék su mi bile
Samo mokre oči,
A ne sam mu mogla
Tužna ništ pomoći.

Onda mi je rekel:
Naj se žalostiti,
Ar za domovinu
Tre aldov donesti.

Na to réči sam ja
Malo odpustila,
Da ga nebi morti
Bolje žalostila.

Nemru ovu žalost
One žene znati,
Ke su ne morale
Muže v tabor dati.

Jakoga jih malo,
Kaj nej ovo znale,
Ar je skorm selo
Prez mužom ostalo.

Nemrem ovu žalost
Ovdi ja pisati,
Da smo se morali
Opet rezhajati.

Stražmešter je viknul:
»Paranč se bu čital!
Kak je komu teško,
To je on ne pitaj!

Vnoga stara majka
Se je veselila,
Da si je sineka
Gori odhranila.

Al na velku žalost
Sinek več počiva,
Vu tudjem orsagu
Zemlja ga pokriva.

Tužna majka nezna,
Samo pismo čeka,
Jel kakov glas dojde
Od svojeg sineka.

Jezus i Marija
Naplati jim trude,
Ki verno vojuju,
Naj jim dika bude!

Vre na ovem svétu
Hvalje jesu vrédni,
Ki su verni bili
Kralju, domovini!

Ki su pak opali,
Naj budeju srečni,
Da jim dragi Jezus
Pokoj vekivećni!

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32 —
Rozs	Hrz	24 —
Arpa	Ječmen	24 —
Zab	Zob	24 —
Kukorica uj	Kuruza suha	28 —
Fehér bab uj	Grah beli	40 —
Sárga bab	Grah žuti	40 —
Vegyes bab	Grah zmešen	40 —
Kendermag	Konopljeno seme	50 —
Lenmag	Len	50 —
Tökmag	Koščice	96 —
Bükköny	Grahorka	35 —

A Feller-féle jóillatú, fájdalomcsillapító

„ELSA-FLUID“

oldó hatásu
torok=öblítések

célfára.

12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-
nél, Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmegye). — Több mint
= 100.000 köszönőlevél. =

Jó házból való, német kisasszony
ügyes ruhavarrónő, állást
keres gyermekek mellé.
Szives megkeresések „jó bánás-
mód“ jelige alatt kéretnek e lap
kiadóhivatalába.

Saját lakásomon vagy háznál,
legujabb módszer szerint
zongora oktatást adok.
Özv. Király Lajosné.

Papirzsineg
kenderfonalat, spárgát és köte-
let teljesen pótol. Jó, erős
és olcsó. Minden vastagság-
ban azonnal szállítható pécsi
raktárunkból. Kivánatra min-
ták és árajánlat vágott zsák-
zsinegekről is.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

SZAVATOLT
VALÓDI
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK GÖZ-
pároló telepéből Bareola

COGNAC-GÖZFÖZ-
DE, ÁLLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENÖRZÉS ALATT

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

Pozor seljaci i tkalci i

Dok zaliha traje, prodaje se izvrstan
pamuk za tkati. Osim toga preporu-
čam veliko skladište svakovrstnog platna.
Trgovina „K Varaždinskoj Jeftinoći.“

LAZAR DEUTSCH, Varaždin
Petrovičev trg broj 6.

KIADÓ LAKÁS!

A volt Muraközi Pezsgőgyár
vasút melletti házában az első
emeleten kiadó egy 4 szoba,
konyha és mellékhelyiségekből

álló lakás
1916. április 15-től kezdődőleg,
esetleg kerttel együtt.
Ugyancsak a pezsgőgyár épü-
letében a pincehelyiségek is
kiadók.
Feltételek Strahia Testvérek
cégnél tudhatók meg.

Fehér superior

csomagoló papir, legjobb
minőségű, 40, 50 és 60
kg.-os 63×90, 100 és 120
kilogrammos 90×126 nagy-
ságban pécsi raktárunkból
azonnal szállítható. Előnyös
árak.

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Részvény-
társaság áruosztálya Pécssett.